

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Bartolomaei Salvatii Ordinis F. Minorum de
Observantia, Lvx Animæ Ad perfectionem anhelantis ;
Opvscvlvm Insigniter pium, et perfectionis studiosis
neceßarium**

Cambi, Bartolomeo

Coloniae, 1606

Venerabili Et Religioso Patri & D. Zachæo Rom Cartusia Coloniensis Priori
dignißimo, ac Patri suo plurimum observando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50816)

VENERABILI

ET RELIGIOSO PATRI

et D. ZACHAEO ROM. Cartusie

Coloniensis Priori dignissimo, ac

Patri suo plurimum

obseruando.

VAM hostili,
VENERANDE
PATER, infer-
nalis ille draco

in humanu genus odio sit, acer-
rimū illud quo homines perse-
quitur, ac secū in eternā pestem
trahere nititur, studium decla-
rat. Is enim tanta rabie, ac siti ad
perdendas & vastandas animas
fertur, vt nihil aliud maiori so-
licitudine agat, nec vlli alteri
curæ studioſius insiſtat, quàm
quomodo novos quotidie astus
& fraudes in hominum perni-
tiem excogitet. Hoc vno in stu-
dio dies noctesq; sine vlla aut
intermissione, aut fatigatione

(?) 2 con-

PRÆFATIO.

consumit. Tria autem præcipue sunt, quæ truculentum hunc hostem adeò vehemèter in homines commouent. In primis malicia summa, & odium quo aduersus Deum (à quo propter superbiam suam scelus è cælesti sede pulsus, & in barathrum perpetuo igne cruciandus, præcipitatus fuit) incensus est: itaque cum Deum lædere, atque maiestatem illius imminuere nequeat, totam furoris sui rabiem in hominem quem DEO maxime charum & orbi huic aspectabili præfectum esse nouit, effundit, vt Deum quoad fieri potest in creaturis infectetur.

Deinde inuidia humana dignitatis ipsum extimulat: dum ægrè fert, eas sedes è quibus ipse exciderit, electis hominibus instaurari. Superbia denique eundem efferat quodammodo,

PRAEFATIO.

ed quod se à nobis fragili carne amictis profligari pati non possit, atque intolerabile putet : proinde hinc acrior & pertinacior in nos insurgit, nihil inexpertum relinquit, nullum tempus, nullam tentandi occasionem prætermittit, ubique laqueos & offensacula pedibus larenter opponit, ut hominem vel semel circumueniat, & ad casum lethalis peccati impellat. Quare non inconuenienter illud Esaia de ipso intelligi potest. *Non est deficiens, nec laborans in eo; non dormitabit, nec dormiet, nec soluetur cingulum renum eius, nec rumpetur corrigia calceamentorum eius. Sagitta eius acuta, & omnes arcus eius extensi.*

Is. l. 5.

Inter varios autem huius truculenti serpentis astus, iste frequentissimus, ac humano generi

(?) 3 neri

PRAEFATIO.

neri maximè perniciosus est: quòd eorum mentibus quos laqueis suis inuoluerit densissimas tenebras offundat, diuinæque gratiæ lumen in eis extinguat, quo ita cæcatos ad totius miseriæ, atq; perennium tormentorum chaos lacumque fecum pertrahat. Qua in re Philistæos imitatur, qui ubi Samsonem cepissent, oculis eius effossis, ipsum iumentum loco ad pristinum, vt moleret, alligarunt, omnibusque contumelijs & ludibrijs affecerunt. Ita & truculentus iste humani generis hostis, mox vt hominem fraudibus suis circumuenerit, & illaqueauerit, protinus menti eius tenebras circumfundit, vt ita excecatum in multa alia maiorum præcipitia deturbet.

Hanc etiam Dæmonis peruersitatem appositissima similitudine

PRAEFATIO.

itudine Naas Ammonitarum
Rex adumbravit, qui habitato-
ribus Iabes Galaad bello lace-
fitis, atque in summum salutis
periculum adductis, ideoque
pacem postulantibus respon-
dit: *In hoc feriam vobiscum foedus,*
ut eruam omnium vestram oculos
dextros. Idem foedus Dæmon-
cum sibi subditis inicit, ut eorum
oculos dextros effodiat, quia
illos ad diuina & caelestia con-
templanda omninò excæcat.
Nouit enim quòd quemadmo-
dum nemo ita stupidus est, ut
apertis oculis seipsum in foue-
am præcipitem, agere velit: ita
mentis oculis captum, quanta-
uis alioqui præditus sit sapien-
tia, cauere non posse, quin sæpe
offendat & corruat.

Hoc autem laqueo (quæ res
sanè acerbis lachrymis deplora-
nda est,) maximam Christia-

PRAEFATIO.

ni orbis partem illaqueatam tenet. Quam multi enim adeo pravis cupiditatibus addicti sunt, ut anima prorsus contempta & neglecta, cuius curam praecipuam agere debuerant, totos cultui & indulgentiae corporis sese tradat; nec ullum vitae discrimen adire recusent, quo ea quibus illud laute ac molliter tractent, consequantur: cum tamen pro animarum suarum salute, omnem laborem ac molestiam subire refugiant.

Quam innumeri adeo caeco huius momentaneaе vitae amore tenentur, ac praesentis saeculi opes, honores, & voluptates, quae non vera bona, sed bonorum duntaxat umbrae, atque imagines sunt, adeo consectantur, ut sempiternam illam ac nullis unquam saeculis finem habituram vitam, quae omnibus ve-

ris,

PRAEFATIO.

ris, solidis, & expressis bonis circumfluit, parvipendant & pro nihilo ducant? Quam multi sunt qui omnes ingenij sui neruos ad hoc intendunt, ac omnia vitæ studia eò conferunt, quomodo principū viro- rum amicitias sibi conciliēt, ac fœlicitatem suam in hoc mundo nanciscantur, cuius tamen vno sæpè momento iacturam faciunt: pro illius autem sum- mæ, ac in æternum mansuræ fœlicitatis adoptione vix pedis vestigium humi defigere dig- nantur, quasi ita nullius mo- menti esset vt prorsus contem- nenda, & terrenæ fœlicitati post- habenda foret, vel ipsi vt ea fru- erentur, minimè conditi fuif- sent? Quam innumeri adeò in omne vitium præcipites sunt, qui vt vel fugacissimis mundi honoribus vel perituris diui-

(?) 5 tijs,

PRÆFATIO.

hij, vel brutis carnis voluptatibus potiantur, Dei leges, eiusque decreta sanctissima violare non erubescunt: sicque Deum à quo animam qua viuunt, lucem qua fruuntur, panem quo nutriuntur, spiritumque quem ducunt acceperunt, atque in quo solo viuunt, mouent & sunt, cui cultus omnis & obsequium debetur: timore, amore, reuerentia, & obedientia nefarie spoliant?

Quid igitur his cæcius? quid dementius? quid monstrosius esse potest? An non quauis talpa cæciores sunt, qui cum anima corpore longè nobilior sit: cumque corpus ad animæ obsequium tanquam ad finem destinatum sit: animæ tamen cura prorsus reiecta, se totos obsequio carnis addicunt, & corpori tribuunt, quod vni animæ iure suo debebatur? An non obscura cæcitatibus nox mentes eorum

rum

PRAEFATIO.

rum oppressit, qui cum futura
vita praesentem vitam infinitis
partibus antecellat, illa tamen
quae omnibus bonis cumulata,
& in omnem aeternitatem per-
mansura est neglecta: in hac
quae momentanea, & omnibus
malis referta est, toto animo at-
que sollicitudine versantur? An
non cor eorum densa caligine
obductum est, qui cum DEVS
omnibus rebus conditis in infi-
nitum maior sit, cumque sine
illius providentia subsistere non
possint, illi tamen cultum &
obedienciam quam debent praes-
tare, nolunt, imò gravissimis
sceleribus eum ad iracundiam
prouocant: atque adeo res crea-
tas, totius naturae conditori, aet-
erno ac immortali Deo, sum-
moque ac incommutabili bono
preferat? An non profundissimis
tenebris immergi iacet, qui nec
diuini numinis metu, nec ad-

(?) 6 miran-

PRAEFATIO.

mirandis Redemptionis nostrae
mysterijs, nec innumeris DEI
beneficijs, nec Sanctorum qui
nos praecesserunt gloriosis exē-
plis, nec amplissimis caelestis
gloriae praemijs, nec inferorum
horrendis supplicijs, nec salu-
berrimis Patrum scriptis, nec
quotidianis Concionatorū vo-
cibus & clamoribus, quibus ad
virtutum & religionis studium
incessanter vocantur, officij &
periculi sui sic admonentur, vt
a peccatis se cōhibeant, & pra-
uum vitae institutum, ac turpif-
simam viuendi rationem dese-
rant?

Vnde quaeso tanta haec hu-
manarum mentiū cæcitas? vnde
haec tam densa in mortaliū ani-
mis eorum praecipue, qui disci-
pline Christianae praecipue im-
buti sunt, caligo? Quis eos ita
omni luce spoliavit? quis teter-
rimas

PRAEFATIO.

rimas hasce tenebras, Quæ manibus vti illæ Aegyptiacæ palpari possunt oculis eorum obduxit? vt ista nec videant, nec curent, nec vlla eorum recollectione tangantur? Vtiq; princeps ille tenebrarum, suggestor inceptorq; malorum omnium præstigijs suis horribilem hanc caliginem mentibus eorum iniecit, effecitque vt in meridiana luce caligarent, atque ea etiam quæ iudicio ac ratione damnauerant, amplectantur, eò quòd voluntatem illorum prauarum affectionum vinculis constrictam teneat.

Miserandum sanè spectaculum cernere illos quibus clarum fidei iubar illuxit in tanta cœcitate ac mentis obscuritate versari, ac tale quod pijs hominibus acerbis & tantum nõ sanguineas lachrymas excutiat.

(?) 7 Vidit.

PRAEFATIO.

Vidit hoc R. P. BARTHO-
LOMAEVS, cuius sanctimonia
& vitę integritas per vniuersam
Italiam vsque adeò testata &
peruulgata est, vt etiam fama
miraculorum eius ad nos vsque
peruasit: Vidit inquam, hanc
hominũ dementiã, & vehemē-
ter indoluit, vtq; malo huic oc-
curreret, primò totam ferè Ita-
liã peragravit, ac voce atq; ex-
emplo lumen ei prætulit: tum
verò quo ad plures fructus iste
manaret, scriptis cęcitatē Chri-
stianorum illuminare aggres-
sus est. Itaque librum insignem
edidit quem (LVCEM ANI-
MAE ad perfectionē anhelãtis)
prænotauit, vt ipso statim titu-
lo causam scriptionis suæ cun-
ctis palam faceret. In eo autem
hoc maximè propositum ha-
buit, vt Christianorum mentes
à cęcitate, qua non parua eo-
rum.

PRÆFATIO.

rum pars inuoluta est. Vindicaret, atque ad lucem summæ atque incommutabilis veritatis quæ Deus est, reduceret. Quod ut ritè conficeret, singulas partes ad Christiani hominis illustrationem pertinentes, sibi tractandas sumpsit. Ad veram namque illuminationem primò necessarium est, ut homo quibusdam cum adhortationibus, tum considerationibus ad relinquendas prioris erroris tenebras, ac emendationis vitæ consilia amplectenda excitetur.

Deinde ut à sceleribus antea vitæ, per quæ diuinæ gratiæ lumine priuatus fuit, per dolorem vehementem de peccatis conceptam, per pænitiæ lamenta, & opera satisfactionis perpurgetur.

Posthæc ut ad cælestis luminis

nis

PRAEFATIO.

nis rados excipiendos idoneus reddatur, opus est vt passiones animi moderetur, inordinatos appetitus restringat: priuato amori, propriae voluntati, caeterisque diuinæ gratiæ obstaculis bellum indicat & interitum adferat

Tum verò ita dispositus, necesse est, vt orationi, caelestium rerum meditationi ac sanctis exercitijs insistant: diuinæ gratiæ lumē à bonorum omnium largitore exposcæ: ad caelestis amoris incendium, ad perfectionis culmen, ad arctissimam cum Deo vnionem, ac veram voluntatis suæ cum diuina voluntate conformitatem incessanter aspiret. Hic tum mens eius dici non potest quantum diuinis splendoribus illustretur, ac caelestis amoris facibus accendatur.

Hæc

PRAEATIO.

Hæc autem omnia Auctor hoc ordine prosequitur: In tres partes totum librum dispertitur. In quarum prima stimulis aliquot hominem ad pravam videndi rationem deserendam ac perfectioris vitæ studium excitat. His statim exercitium quo præteritæ vitæ scelera deploret, subiicit. Demum speculum in quo maculas animam suam deformantes, ac impedimenta à perfectione præpedientia inspiciat, exhibet: quæ ut remoueat, singulis maculis acque impedimentis conuenientia remedia subnectit,

Secunda parte omnia quæ ad orationem ac meditationem rectè instituendam pertinent, persequitur. Et quoniam SS. Eucharistiæ Sacramenti frequens præceptio præcipuum ad spiritualem vitam cœlestem-
que

PRÆFATIO.

que illuminationem adiumentum est, exercitia pro eius quo ad fieri potest, digna susceptione, adijcit.

Tertia pars ea potissimum quæ hominem ad diuinam vniõnem ac transformationem protrechere possint complectitur.

In hunc itaque librum, Veneribilis & Religiose Pater, cum incidissem, partim amicorum admonitionibus persuasus: partim etiam sponte mea ad hoc satis incitatus, quod lectionem illius plurimis prodesse posse intelligerem, illum in Latinam linguam conuertentencum suscepi. Quem labore, cum pro recepta huius sæculi consuetudine alicui nuncupare decernerem, tu, VENERANDE PATER, ex omnibus potissimum ob varias easque graues ratio-

PRAEFATIO.

rationes, occurdisti.

Primò namque, non sine maxima ingrati animi nota fieri posse intelligebam, vt te præterito alium mihi Patrum adsciscerem, cum ea extent tua in me merita & beneficia, quæ nullis vnquam officijs remeti-ri possim. Tu enim (vt hoc præcæteris singularius commemo-rem) me mundo nuntium re-mittentem, & sanctæ Cartusia-næ familiæ nomen dare cupi-entem, in tuam curam & dire-ctionem suscepisti, sæpè vacil-lantem confirmasti, labantem monitis erexisti, torpentem excitasti, & ne pluribus, in cun-ctis rebus aduersis, & prosperis tuo præsidio fouisti, vigilantia custodiisti, & consilio hactenus gubernasti, & etiamnum gubernas. Accedebat quòd li-brum de perfectione adipis-cenda

• • PRAEFATIO.

cenda differentiam, nulli convenientius inscribere poteram, quam tibi qui illius cum primis studiosus es, & semper fuisti. Denique mihi certo persuadebam, nullum me gratius munus tibi qui huic domui Colonien- si praeses, animarumque celestis disciplinae praecipis imbuendarum curam adnexam haberes, offerre posse: quam librum, qui breuem methodum homines ad perfectionem adducendi complecteretur. Accipe igitur, Venerande Pater munus hoc exiguum in meae erga te observantiae pignus, & testimonium: atque in tuorum erga me meorum perpetuam confessionem, illudque ea benevolentia qua huiuscemodi pia scripta prosequi soles, amplectere, ac patrocinio tuere. Quod si feceris nouo me tibi
benefi-

PRAEFATIO.

beneficio deuincōes.

Dominus I E S V S Christus
Venerand. Paternit. Tuam,
domui hñic, atque vniuerso
Ordini nostro quàm diutissi-
mè saluam atque incolumen
custodiat.

Datum ex Cartusia Coloni-
ensi, Kalend. Septemb. Anno
reparatæ salutis, Sexcentesimo
sexto supra millesimum.

Venerandæ Paternit. tuæ

Filius & Subditus

F. Antonius Dulcken
Cartusianus.